Voorstel aan de raad

Nummer: 25.507

Portefeuille:	D.A. Grimbergen
Programma:	3 Economie
Taakveld:	3.1 Economische Ontwikkeling en 3.4 Economische promotie

Onderwerp: Seizoensprogrammering Actieplan Stadshart Lelystad

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van bijgevoegde bijlage '*Samen maken we het Hart van Lelystad'*, met daarin het ontwikkelde thema voor het Stadshart en een krachtige en jaarronde seizoensprogrammering;

2. De seizoensprogrammering voor het Stadshart te realiseren met vier grootschalige seizoensproducties per jaar gedurende drie jaar, te weten voorjaar, zomer, herfst en winter, aangevuld met flexibele placemaking-interventies door het hele Stadshart;

3. De financiële middelen voor deze programmering, ad. €800.000 per jaar voor de komende drie jaar, beschikbaar te stellen en deze te onttrekken uit de Reserve Ontwikkeling Stad (ROS);

4. De gemeente gedurende drie jaar als aanjager van de seizoensprogrammering te laten optreden, en gedurende deze periode de mogelijkheden te verkennen hoe we kunnen stimuleren dat de ontwikkeling en uitvoering van de seizoensproducties vanaf 2029 zelfstandig door externe partijen kunnen worden opgepakt en hier uitvoering aan gegeven kan worden.

Urgentie Raad

Wel urgentie: Dit voorstel dient behandeld te worden in de raadsvergadering van 27 januari 2026 zodat na besluitvorming direct gestart kan worden met de programmering en placemakingactiviteiten

Voorgaande besluitvorming

Vaststelling Actieplan Stadshart op 16 juli 2024

Inleiding

Op 16 juli 2024 heeft de raad met het *Actieplan Stadshart Lelystad* een ambitieuze koers uitgezet: het Stadshart moet uitgroeien tot het kloppende, groene en levendige hart van Lelystad — een plek waar inwoners elkaar ontmoeten, zich thuis voelen en waar ze trots op zijn. Deze ambitieuze koers is niet vrijblijvend; zij is cruciaal voor het realiseren van onze bredere strategische doelen.

Het Stadshart staat immers centraal in twee van de meest urgente opgaven voor Lelystad: het versterken van de sociale en economische vitaliteit én het versnellen van de woningbouw. De komende jaren is het Stadshart de locatie waar een substantieel deel van onze nieuwe woningen wordt gebouwd. Maar zonder een aantrekkelijk Stadshart is het onmogelijk om deze woningen succesvol te verkopen en de lokale markt te versterken. De markt vraagt een Stadshart dat functioneert als een topkwaliteit stedelijk centrum.

Daarnaast vormt het *Actieplan Stadshart Lelystad* de sleutel tot het herstel en de groei van de binnenstad als ontmoetingsplek voor alle Lelystedelingen. Voor onze huidige bewoners en bezoekers moet het een uitnodigende en levendige plek worden waar men graag komt, verblijft en investeert. Alleen zo creëren we de economische dynamiek en sociale cohesie die nodig zijn om het Stadshart duurzaam te laten floreren.

Sinds de vaststelling van het *Actieplan Stadshart Lelystad* A hebben we het fundament gelegd om meer en meer tot zichtbare uitvoering over te gaan. Er zijn samenwerkingen verkend met ondernemers, vastgoedeigenaren, culturele en maatschappelijke instellingen, én concrete projecten voorbereid. Er is veel gebeurd, maar dat is grotendeels nog achter de schermen geweest.

We staan nu op een cruciaal kantelpunt: van voorbereiding naar een daadkrachtige uitvoeringsagenda, van plannen naar tastbare resultaten. Echter, tijdens de genoemde voorbereidingsfase zijn er ook nieuwe inzichten ontstaan die extra aandacht vereisen. Een goed uitgevoerde jaarronde programmering heeft namelijk aanzienlijke kosten, zowel op het gebied van organisatorische capaciteit als benodigde expertise. Dit vraagt om uw bestuurlijke commitment én een gerichte financiële investering.

In de bijlage *‘Samen maken we het Hart van Lelystad’* presenteren wij u de strategie en het uitvoeringsvoorstel voor de volgende fase. Wij vragen uw steun en vertrouwen, evenals de bereidheid om de benodigde extra middelen beschikbaar te stellen. Alleen met deze gezamenlijke stap kunnen we de toekomst van het Stadshart duurzaam veiligstellen en het Stadshart echt laten bloeien.

Argumenten

1. Kennis te nemen van bijgevoegde bijlage ‘*Samen maken we het Hart van Lelystad’*, met daarin het ontwikkelde thema voor het Stadshart en een krachtige en jaarronde seizoensprogrammering;

1.1 Een thema voor het Stadshart is een langgekoesterde wens van de raad.

Met het ontwikkelde thema ‘Samen maken we het Hart van Lelystad’ en het woordmerk ‘STDSHRT’ geeft het college uitvoering aan het raadsakkoord waarin besloten is dat in deze raadsperiode samen met ondernemers een aantrekkelijk centraal thema ter promotie uitgewerkt moet worden. Het thema "Samen maken we het hart van Lelystad" is ontwikkeld op basis van gesprekken met stadmakers, ondernemers, culturele instellingen en andere betrokkenen en wordt leidend in alles wat we doen: het verbindt, activeert en nodigt uit tot meedoen.

Met het ontwikkelde woordmerk en het thema ‘Samen maken we het Hart van Lelystad’ krijgt het Stadshart een herkenbare identiteit. Het woordmerk STDSHRT sluit aan bij de merkwaarden van Lelystad en maakt zichtbaar dat er iets gebeurt en dat er energie in gestoken wordt. ‘Samen maken we het hart van Lelystad’ is meer dan een slogan: het is een uitnodiging om mee te doen. Hiermee erkennen we dat het Stadshart nog niet klaar is, maar dat we er gezamenlijk energie in steken om dat te veranderen.

Deze aanpak van een herkenbaar beeldmerk (STDSHRT) in combinatie met ‘Samen maken we het hart van Lelystad’ biedt volop mogelijkheden om mee te variëren en door te ontwikkelen. We kunnen variëren met diverse kleuren en woorden, passend bij de verschillende activiteiten en projecten die plaatsvinden. Bij een project dat zorgt voor vergroening in het Stadshart kunnen de letters van het beeldmerk bijvoorbeeld groen zijn en kan de zin aangevuld worden tot ‘Samen maken het hart van Lelystad groener’.

De aanpak biedt ook de mogelijkheid om stadmakers in het zonnetje te zetten. Het hart van Lelystad klopt immers door en voor onze inwoners en ondernemers. Via foto’s, inspirerende posts en campagnes kunnen we laten zien wie er meehelpt met bouwen aan ons Stadshart.

1.2 Besluitvorming door de raad is niet meer noodzakelijk.

De uitwerking van het thema wordt bewust alleen ter kennisname voorgelegd aan de raad en niet ter vaststelling. In de raad is al vaker gesproken over een thema/beeldmerk. Daarbij is besloten dat deze niet meer ter vaststelling naar de raad hoeft. Wel wordt de raad gevraagd een besluit te nemen over de realisatie van de seizoensprogrammering, hiervoor de benodigde middelen ter beschikking te stellen en de mogelijkheden te verkennen om relevante externe organisaties, bedrijven en/of andere juridische entiteiten een externe uitvoeringsorganisatie op te laten richten (zonder de directe deelname van het college) voor de realisatie en zelfstandige doorontwikkeling van de programmering in de toekomst. Hiervoor zijn specifieke besluitpunten opgenomen.

2. De seizoensprogrammering voor het Stadshart te realiseren met vier grootschalige seizoensproducties per jaar gedurende drie jaar, te weten voorjaar, zomer, herfst en winter, aangevuld met flexibele placemaking-interventies door het hele Stadshart;

2.1 Het Stadshart wordt hierdoor een bruisende en uitnodigende plek.

Door een krachtige, jaarronde programmering wordt het Stadshart voor bewoners en bezoekers een bruisende en uitnodigende plek waar ze graag samenkomen. Dit versterkt de sociale samenhang en zorgt voor een levendige, aantrekkelijke omgeving. Tegelijkertijd trekt het Stadshart daarmee ook nieuwe bewoners aan die bewust kiezen voor het wonen in het stadscentrum. Dit leidt tot groeiende bezoekersaantallen, hogere bestedingen, een bloeiende economie en een sterkere woningmarkt. Driejarige programmering biedt continuïteit, zorgt voor herkenbaarheid en vergroot de identiteit van het Stadshart stap voor stap. Zo versterkt het gebied niet alleen het stedelijk imago, maar wordt Lelystad als geheel aantrekkelijker voor bewoners, ondernemers en investeerders. Deze stap is daarom essentieel: zonder krachtige programmering blijft het Stadshart leeg en lukt het onvoldoende om inwoners naar het stadshart te trekken, nieuwe bewoners aan te trekken en de economie te versterken.

2.2 Met grootschalige programmering willen we de energie in de stad activeren.

Lelystad is gebouwd door pioniers. Mensen die uit niets iets maakten. Die mentaliteit zit nog steeds in het DNA van de Lelystedeling: gedurfd, met lef, relativerend, met humor. Met grootschalige programmering willen we die energie opnieuw activeren. Er zijn gesprekken gevoerd met stadmakers (inwoners), jongeren, sportverenigingen en culturele clubs. Uit die gesprekken zijn ideeën verzameld en uitgewerkt met als resultaat een krachtige programmering van activiteiten die met partners verder uitgewerkt kan worden. Om impact te maken vraagt dit om creativiteit, organisatiekracht en voldoende budget.

Met een krachtige programmering worden plekken geactiveerd: van stil en vies naar levendig en geliefd. De kracht van de gemeenschap wordt benut door samenwerking aan te gaan met verschillende partijen zoals ondernemers, culturele partijen, evenementenorganisaties, opleiders, jeugd, vastgoedeigenaren, bedrijfsleven of iedereen die maar mee wil doen.

2.3 Met grootschalige programmering wordt de aantrekkingskracht van het Stadshart vergroot.
Een veelgehoorde klacht over het Stadshart is dat er niets gebeurt. Met een programmering aan activiteiten die opvallen wordt de aantrekkingskracht van ons Stadshart vergroot. Er is meer reuring en geeft meer redenen om naar ons Stadshart te komen en te blijven. Resultaat is dat het imago van ‘er is niks’ omgebogen wordt naar ‘hier gebeurt het’. Dit wordt versterkt door inspirerende en activerende (online) marketing/communicatie.

2.4 Hiermee sluiten we aan bij het raadsakkoord en recent vastgesteld evenementenbeleid.
In het raadsakkoord is aangegeven om te komen tot een aantrekkelijker Stadshart met een mix aan functies. Activiteiten en evenementen zijn van belang om de aantrekkelijkheid te vergroten. Ook wordt gehoor gegeven aan de wens om in Lelystad meer evenementen te organiseren en sluit het aan bij het recent vastgestelde evenementenbeleid.

3. De financiële middelen hiervoor, ad. €800.000 per jaar voor de komende drie jaar, van deze programmering beschikbaar te stellen en deze te onttrekken uit de Reserve Ontwikkeling Stad (ROS);

3.1. De gekozen aanpak vraagt om voldoende budget.
Om de benodigde programmering te realiseren, is een jaarlijkse bijdrage van €800.000 benodigd voor een periode van drie jaar. Het huidige budget is onvoldoende om echt impact te maken en organisatiekracht wordt vanuit dit budget onvoldoende geborgd. Om maximale impact te genereren met activiteiten die opvallen en nieuwswaardig zijn, is professionele productie noodzakelijk. Dit vraagt om creativiteit, organisatiekracht én voldoende budget. Het beschikbare budget uit het *Actieplan Stadshart Lelystad* (€280K voor placemaking) is ontoereikend voor dit ambitieniveau.

Gezien de specifieke kennis en vaardigheden die nodig zijn om een kwalitatief hoogstaande en goed gefaciliteerde programmering te realiseren, is het van belang om de organisatie van deze evenementen niet binnen de gemeentelijke organisatie onder te brengen. De capaciteit heeft hiervoor niet de vereiste expertise en deze is niet toereikend om deze ambitie te realiseren zonder dat dit ten koste gaat van andere gemeentelijke verantwoordelijkheden

4. De gemeente gedurende drie jaar als aanjager van de seizoensprogrammering te laten optreden, en gedurende deze periode de mogelijkheden te verkennen hoe we kunnen stimuleren dat de ontwikkeling en uitvoering van de seizoensproducties vanaf 2029 zelfstandig door externe partijen kan worden opgepakt en hier uitvoering aan gegeven kan worden.

4.1 De gekozen aanpak vraagt om een verkenning naar onafhankelijke uitvoering en slagkracht
Waarborging van professionaliteit van de programmering vraagt om onafhankelijke uitvoering en slagkracht. Het is echter ongewenst dat de gemeente grootschalige seizoensproducties in het Stadshart zal blijven financieren. Daarom is een verkenning naar externe organisaties, bedrijven en/of andere juridische entiteiten die de grootschalige producties commercieel en professioneel verder willen en kunnen uitbouwen aan te raden. Dit kan door ondernemers en andere relevante partijen te stimuleren de verantwoordelijkheid voor de doorontwikkeling en realisatie van de programmering op zich te nemen. In 2026 zal worden onderzocht welke juridische constructie het meest geschikt is om deze overdracht te realiseren, bijvoorbeeld door middel van het verlenen van een subsidie, een verordening of een door externe partijen op te richten juridische entiteit.

4.2 De verkenning beoogt als resultaat te hebben dat de gemeente na drie jaar haar financiële bijdrage aan de programmering volledig heeft afgebouwd.

Doel is dat externe partijen zelfstandig vanaf 2027 en 2028 de grootschalige seizoensproducties overnemen en in die tijd de nodige expertise opbouwen om zelfstandig en op commercieel verantwoorde wijze de programmering voort te zetten, inclusief de werving van fondsen en de realisatie van de evenementen. Na drie jaar zullen de partijen volledig in staat moeten zijn om voldoende eigen inkomsten te genereren.

4.3 De gemeentelijke rol blijft beperkt.

De gemeentelijke rol zal gedurende drie jaar beperkt blijven tot aanjagen en regie, het faciliteren van vergunningen en het bieden van een financieel kader. Het opzetten van een zelfstandige entiteit maakt daar geen onderdeel van uit maar ligt bij de externe organisaties, bedrijven en/of andere juridische entiteiten die na verkenning interesse tonen om de programmering zelfstandig over te nemen.

Kanttekeningen

1. Kennis te nemen van bijgevoegde bijlage '*Samen maken we het Hart van Lelystad'*, met daarin het ontwikkelde thema voor het Stadshart en een krachtige en jaarronde seizoensprogrammering;

1.1 Draagvlak voor het thema "Samen maken we het hart van Lelystad" is van cruciaal belang

Het thema "Samen maken we het hart van Lelystad" is ontwikkeld op basis van gesprekken met stadmakers, ondernemers, culturele instellingen en andere betrokkenen. Het is bedoeld als verbindend en activeringskader voor alle activiteiten in het Stadshart. Het succes van dit thema staat of valt met breed gebruik en eigenaarschap. Daarom is het essentieel dat niet alleen de gemeente dit thema gebruikt, maar dat ook ondernemers, partners en inwoners zich dit eigen maken. We realiseren ons dat dit vraagt om commitment en actieve communicatie. Het thema wordt daarom prominent ingezet in alle uitingen, campagnes en activiteiten rondom het Stadshart. Via de themapagina, storytelling-campagnes en participatietrajecten nodigen we iedereen uit om mee te doen en het thema te omarmen.

2. De seizoensprogrammering voor het Stadshart te realiseren met vier grootschalige seizoensproducties per jaar gedurende drie jaar, te weten voorjaar, zomer, herfst en winter, aangevuld met flexibele placemaking-interventies door het hele Stadshart;

2.1 Placemaking is geen gemeentelijke kerntaak

Placemaking en grootschalige evenementenproductie zijn geen kerntaken van de gemeente. De gemeente faciliteert, regisseert en verbindt, maar de uitvoering ligt bij professionele organisaties en partners die hier dagelijks mee bezig zijn. De voorgestelde driejarige periode biedt de tijd om deze samenwerking te laten groeien en professionaliseren. De gemeente trapt af, maar werkt gedurende deze drie jaar actief aan het opbouwen van draagvlak en externe commerciële organisatiekracht, zodat de programmering op termijn ontwikkeld kan worden zonder structurele gemeentelijke financiering.

Financiën

Met het vaststellen van het *Actieplan Stadshart Lelystad* is budget vrijgekomen voor de verschillende onderliggende actielijnen. De seizoensprogrammering voor het Stadshart vraagt echter om grote, professionele producties met substantiële kosten van rond de €200k: van ijsbaanaanleg tot parcoursbouw, van horeca-facilitering tot evenementenveiligheid. Het beschikbare placemaking-

budget uit het Actieplan (€280K) en het evenementenbudget dekken deze kosten niet. Vandaar het voorstel om voor drie jaar extra middelen beschikbaar te stellen uit de Reserve Ontwikkeling Stad, specifiek gericht op het Stadshart als motor voor economische ontwikkeling en woningbouw.

In het evenementenbeleid is budget beschikbaar gesteld voor evenementen in de stad. Dit budget is echter bedoeld voor een breed scala aan evenementen door heel Lelystad en is ontoereikend om de specifieke ambitie voor het Stadshart waar te maken. Om meer evenementen te kunnen organiseren in het stadshart van Lelystad is er vanuit het evenementenbudget van EZ incidenteel €200.000,- beschikbaar gesteld. Dit budget wordt in 2026 ingezet voor incidentele placemaking in het stadshart.

Vervolg

Na besluitvorming in de raad zal het thema en woordmerk overal gebruikt worden. De seizoensprogrammering en de flexibele placemaking-interventies worden verder concreet gemaakt, aangejaagd en uitgevoerd. Een verkenning naar relevante externe organisaties, bedrijven en/of andere juridische entiteiten buiten de Gemeente Lelystad die zelfstandig de programmering willen oppakken zal worden gestart in het voorjaar van 2026.

Bijlagen

BL 1 Samen maken we het hart van de stad

Lelystad, 2 december 2025

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,
C.J.M. Swart
**Dit voorstel is digitaal vastgesteld en ondertekend*